

JSesh
felhasználói kézikönyv

Tartalomjegyzék

TELEPÍTÉS	3
1. FEJEZET - BEMUTATÁS	3
2. FEJEZET - A JSESH ABLAK FELÉPÍTÉSE	3
3. FEJEZET - SZÖVEGSZERKESZTÉS	4
SZERKESZTÉS EGÉRREL	4
JELEK BESZÚRÁSA MENÜK ÉS PALETTA SEGÍTSÉGÉVEL	4
A jel menü	4
A jel paletta	4
Fejlett vezérlési lehetőségek	4
Felhasználói paletta	5
ZÓNA KIVÁLASZTÁSA	6
EGY JEL HOZZÁDÁSA MENÜBŐL TÖRTÉNŐ KIVÁLASZTÁSSAL	6
JELEK CSOPORTOSÍTÁSA	6
Ligaturák	6
Összetett ligaturák	6
Csoportok szerkesztése	7
SZERKESZTÉS BILLENTYŰZETTEL	7
HIEROGLIFÁK GÉPELÉSE	7
JELEK CSOPORTOSÍTÁSA	8
KÖZVETLEN „MANUEL DE CODAGE”-K BEVITELE	8
KÖZVETLEN SZERKESZTÉS	8
4. FEJEZET - GRAFIKUS EXPORTÁLÁS	9
COPY / PASTE	9
GRAFIKUS MÁSOLÁS ÉS BEILLESZTÉS: KONFIGURÁCIÓ	9
FINOM BEÁLLÍTÁSI LEHETŐSÉGEK	11
KIVÁGÁS ÉS BEILLESZTÉS KORLÁTOZÁSOK	11
FEJLETT „COPY” MENÜ	12
NYOMTATÁS	12
EXPORTÁLÁS PDF FORMÁTUMBAN	12
EXPORTÁLÁS BITMAP KÉP FORMÁTUMBAN	12
EXPORTÁLÁS RTF FORMÁTUMBAN	12
EXPORTÁLÁS WMF FORMÁTUMBAN	12

Telepítés

Először is ellenőrizd, hogy van-e telepítve Java Runtime Engine (JRE) a gépedre. Ez program tudja a Java-ban fejlesztett szoftvereket futtatni. Windows-os környezetben érdemes a Java 1.7-t telepíteni

(http://www.java.com/fr/download/manual_java7.jsp).

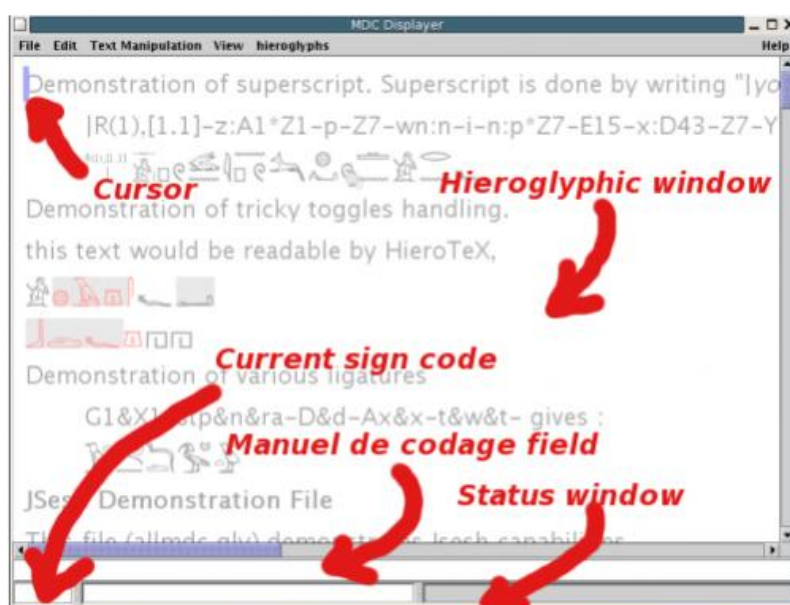
Töltsd le a <http://jsesh.qenherkhopeshef.org/en/node/3030> oldalról a JSesh-install-6.5.1.exe file-t. Ezzel tudod telepíteni az alkalmazást. A [for windows](#) or [for other computers](#) közül válaszd ki, melyik illik a rendszeredhez, kattints rá, és máris mentheted. Telepítéskor kövesd az utasításokat.

1. fejezet - Bemutató

A "JSesh" egy hieroglif-író program, ami elég jól ismeri a "Manuel de Codage"-t, az 1984-ben készült hieroglif szövegeket ASCII-ben leíró szabványt. Az ASCII (American Standard Code for Information Interchange) jelkészlete az angol abc betűit, számokat, írásjeleket és vezérlő kódokat tartalmaz, a 0 - 127 előjel nélküli egész számokra leképezve. A JSesh ezek segítségével szerkeszti a hieroglif szövegeket. Ehhez használhatod a „Manuel de Codage”-t, begépelve a jeleket akár a menürendszer segítségével, és közvetlenül is írhatasz be kódokat.

A JSesh-nek számos kimeneti formája van. Lehet nyomtatni, vagy el lehet menteni többféle formátumban, pl. .pdf, .jpg vagy .html-ben. Nyomtatás szempontjából különösen hasznos a wmf (windows metafiles) kimeneti lehetőség, mivel itt a jel adatait őrző meta fájlok vektorgrafikák, és mint ilyen, méretük könnyen változtatható.

2. fejezet - A JSesh ablak felépítése

A JSesh jelenlegi verziójában a menüsört az ablakában találjátok. Az ábrán "Hieroglypic window"-nak nevezett hieroglif-szerkesztő ablak. Ez egy olyan mező, ahová a "Manuel de Codage"-ok gépelhetőek. A "Current sign code" mezőben viszont az éppen szerkesztett szöveg kódja jelenik meg.

3. fejezet - Szövegszerkesztés

Szerkesztés egérrel

Ha a kurzort a hieroglif panelen kiválasztott jelre helyezed, és kettősd kattintasz rá, már ki is választottad. Nagyon egyszerű, de lassú az egérrel szerkeszteni. Éppen ezért érdemes keverni a billentyűzetes és egeres szerkesztési módokat.

Jelek beszúrása menük és paletta segítségével

Gyorsabb, ha a jeleket a billentyűzet segítségével illesztjük be. Ilyenkor a "Manuel de Codage" kódokat kell begépelni. A jeleket a menüből vagy a jel-palettáról lehet kiválasztani.

A jel-menü

A jel menük az alapjelek egyik listája.

A jel-paletta

A jel-paletta minden elérhető jelet probléma mentesen meg tud jeleníteni, és fejlett keresési funkcióval is rendelkezik. A „Tools” menüből a „Hide/Show Hieroglyphic Palette” menüpont kiválasztásával érhető el.

Az alapszintű használata nagyon egyszerű: a szükséges jelcsalád kiválasztása után, a lehúzható listában (b) duplán kattintasz arra a jelre, amit a panelba (e) szeretnél illeszteni.

Először csak az alapjelkészlet jelenik meg. Ha az adott jelcsalád összes jelére kíváncsi vagy, akkor kattints a „show all” négyezetre (h).

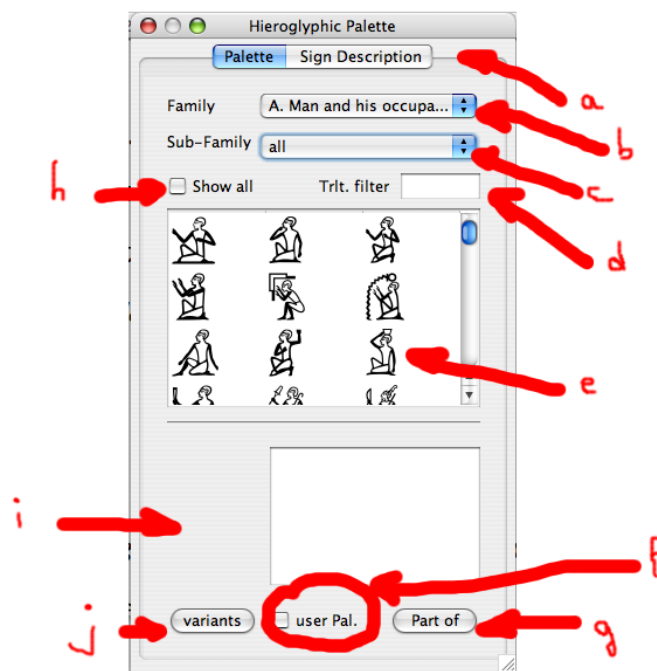
Egyszeri kattintással választhatod a jelet. a hozzá tartozó információk (kódja, értéke, stb) a panelen (i) jelenik meg. További információkat a „Sign Description” (a) gombra kattintva kapsz.

Gondolj rá, hogy a JSesh-ben a legtöbb információ a keresést szolgálja. Éppen ezért nincsen minden részlet feltüntetve, és ez különösen igaz a hangértékekre. Például: használhatjuk a „bin” szócskát, mint hangértéket a G37 eléréséhez, de csak azért, mert ez egy könnyen megjegyezhető szó. Ez azonban fejleszthető, mivel a JSesh belső formátuma több információt tárolását is megengedi.

Fejlett vezérlési lehetőségek

b	A „Family”, vagyis család választó két speciális családot tartalmaz: „user palette”, vagyis felhasználói paletta és „last used signs”, vagyis utoljára
---	--

	használt jelek. A felhasználói palettáról kicsivel lentebb találsz információt. Az utoljára használt jelek tartalmaznak minden olyan jelet, amit a felhasználó a palettáról ebben a szekcióban kiválasztott. Ez azért jó, mert meggyorsítja a gyakran használt jelek elérését.
c	A „Sub Family”, vagyis alcsalád bizonyos tulajdonságok alapján szűri a listát. Pl. ha kiválasztod a „God”, vagyis az Isten családot, akkor a sólyom-fejű istenekre szűrtél rá.
d	A „transliteration”, vagyis a transliterációs jelek szűrője. Az átírást lehet használni a jel fonetikus értékeként, vagy egy szó tipikus értékeként (hangokhoz és ideogrammákhoz). Ha rákattintasz a ‘show all’, vagyis a <i>mutasd mindet</i> négyzetre, akkor minden, a JSesh-ben ismert érték használható.
f	„User palette”, vagyis felhasználói paletta kiválasztója. Ha rákattintasz erre a négyzetre, akkor az éppen kiválasztott jelet hozzáadod a felhasználói palettához.
g	Ha rákattintasz a „Part of” -ra, akkor a JSesh megjeleníti az összes olyan jelet, ami tartalmazza az éppen kiválasztott jelet.
j	Ha a „Variant”, vagyis a variánsokra kattintasz, akkor az adott jel variánsai közül választhatsz. Ezek nyelvi variánsok, pl. a Z7 a G43 egyik variánsa vagy jelentheti azokat a jeleket, amelyek grafikusan alapulnak egy másik jelen. Pl. az A17A egy viránsa az A17-nek ebben a jelentésben, bár nyelvészetileg teljesen mások. Minden további kattintás bővíti a csoportot. Egy második kattintás a variánsok variánsait adja hozzá és így tovább...

Felhasználói paletta

A felhasználói paletta megengedi a felhasználónak, hogy saját preferált jellistát hozzon létre. A kívánt jelre kattintva, majd a „User palette” négyzetre (f) kattintva a paletta ablak alsó részén már bővítetted a listát az új jellel. A felhasználói paletta tartalma automatikusan ment, így amikor legközelebb elindítod a JSesh-t,

visszakapni a saját palettádat. A jel eltávolítása a listáról szintén nagyon egyszerű, hiszen csak az X-et kell kitörölnöd a „User palette” négyzetéből.

Minden kiválasztott jel megjelenik, ha a „User palette” speciális családot választod ki.

Zóna kiválasztása

A kiválasztott terület a kurzor és a jelölés közötti világos kék terület. Egyes műveletek csak ennek kijelölésével hajthatók végre.

Szövegrészt sokféleképpen lehet kiválasztani:

- Shift + jobb egér gomb kattintás: a teljes szöveg a kattintás helye és a kurzor között kijelölésre kerül
- Kiválasztás billentyűzet: Shift + bal vagy jobb nyíl
- Egér gombjának lenyomva tartása melletti folyamatos mozgatás

Jel hozzáadása menüből történő kiválasztással

Gardiner jellistájához a hieroglif menün keresztül lehet eljutni. az ott kiválasztott jelet kurzor helyébe illeszti a program.

Jelek csoportosítása

Ezt a „Text manipulation”, vagyis a szöveg manipulációs menün keresztül lehet megcsinálni. Függőleges és vízszintes csoportokat is létrehozhat. Ehhez a szöveg irányt, horizontális/vízszintes és vertikális/függőleges is ki kell választanod. Mindenféle csoportot a “explode group” menüponttal lehet megbontani.

Gyorsbillentyűk:

- vízszintes: Ctrl+h,
- függőleges: Ctrl+g.

Ligatúrák

JShesh számos speciális csoportot vagy ligatúrát (ikerbetű, több betű összevonása)

ismer. Pl. a „w” és „t” valószínűleg így lesz elrendezve: . Ahhoz, hogy ilyen elrendezést kapjunk, válasszuk ki a ligatúrához szükséges jeleket, és a „Text manipulation/Ligature elements” menüt használjuk.

A JShesh azonban csak bizonyos jellegzetes csoportokat ismer, mint pl. a

 jeleket a csoportba rendezi ilyenkor.

Összetett ligatúrák

Néhány ligatúrát felfoghatunk, mint egy jel és egy csoport ligatúrája. Nézzük meg

pl. ezt a csoportot: . Felfoghatjuk, a jel és a csoport ligatúrájának. Az ilyen jelcsoportokat a „Text manipulation/Ligature group with hieroglyph” vagy a

“Text manipulation/Ligature group with hieroglyph” menükkel lehet felépíteni. Az első esetben a csoport van a hieroglifa előtt, a második esetben a hieroglifa van a csoport előtt.

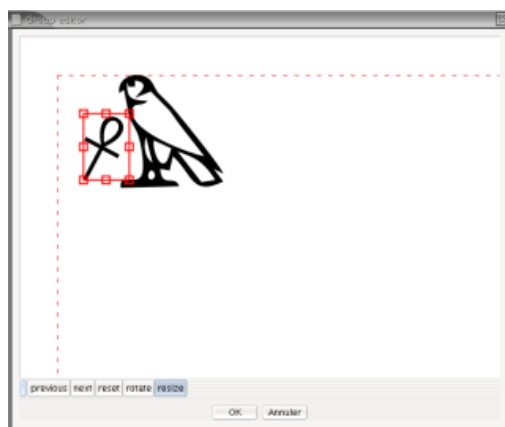
Minden jelnél a JSesh két területet próbál megtalálni. Az egyik az első ligatura, a másik a hátsó. Néhány jelnek már be van állítva a saját ligatura területe. Más jelek esetében ezt automatikusan kiszámolja. A teljes igazsághoz azonban hozzátartozik, hogy a JSesh úgy működik, hogy azt próbálja meg kiszámítani, hogy beilleszthető-e egy négyzög a jel bal-alsó területébe (balról jobbra haladó írás esetén). Ez a terület a kiindulási terület. A terület végénél két területet vizsgál meg: Az első a jel jobb-felső sarka, utána a nagyobb terület a bal-alsónál. A jelkészítő tud más területeket is biztosítani, úgymint ez: .

Ne felejtse, hogy egy jelet lehet ligaturálni egyszerre úgy, hogy a csoport előtt van és úgy is, hogy a csoport után.

Csoportok szerkesztése

Amikor egy nagyon specifikus csoporttal találkozol, amiben te szeretnéd elhelyezni a jelet pontosan oda, ahova csak akarod, a csoport szerkesztése menü pontot válaszd. A szerkesztett csoport lehet vagy a kiválasztott csoport (ha van kiválasztva bármi kék színnel felülírva) vagy az utolsó csoport a kurzor előtt, ha nincs kiválasztva semmi.

Ez a következő ablakot fogja kinyitni:

Itt tudod mozgatni a jeleket, méretezni és forgatni. Ne feledd, hogy a méretezés és a mozgások két különböző gombbal történnek. Egy jel mozgásához kattints rá és húzd oda, ahova szeretnéd. A forgatáshoz és az átméretezéshez kattints rá, és fogd meg az egyik kis piros négyzetet a kiválasztott jel körül.

Szerkesztés billentyűzettel

Hieroglifák gépelése

a begépeléshez kattints a fő ablakra (ami az aktuális hieroglifákat jeleníti meg, tehát nem a „Manuel de Codage” ablaka).

Amikor a fő ablakban gépelsz be egy betűt vagy egy számot, az a JSesh bal-alsó sarkában található kis panelben lesz látható. Ide gépelhetők be a „Manuel de Codage” jelei.

A kódot a begépeléshez érvényesíteni kell, vagyis az itt megadott billentyűk valamelyikét közvetlen előtte használni kell: szóköz, ':', '*', '-' vagy enter. A jelet a hieroglif szöveghez adja hozzá.

A fonetikus kódokat több mint egy jelhez lehet hozzárendelni. Pl. az 'iw'a

következő jelekhez: , , , és van hozzárendelve. A felhasználói dokumentum szerint az az 'iw' hivatalos jele a .

Előfordulhat, hogy te másik jelet keresel. Ebben az esetben addig kattintgass a szóköz billentyűre, amíg a rendszer körbepörgetve az adott jelhez nem ér. ez a rész az utolsó formát megőrzi számodra.

Jelek csoportosítása

Mind a szóköz, mind a '-' jellel új négyzetet illeszthetsz a meglévő hieroglifához. A ':' és a '*' közvetlenül az utoljára gépelt jel alá és mögé fogja helyezni. Az enter lenyomásával utána érvényesítheted a jelet (ha van) és hozzáadhatsz egy új sort. Ha nem gépelsz be kódot, akkor az előző csoportosított jel az utolsó két négyzetet fogja csoportosítani.

Példa:

Ha be szeretnéd a következő szót: úgy gépelni, hogy a 'pt' szót használod, akkor ezt a következő módokon tudod megtenni:

- begépeled a 'p'-t, majd a '*'-ot, 't'-t, ':'-t és végül a 'pt'-t
- begépeled a 'p'-t, 't'-t, majd szóköz, utána 'pt', ':' és szóköz

Közvetlen „Manuel de Codage”-k bevitele

A szöveg megjelenítéséhez a „Manuel de Codage” kódokat is lehet használni. Ezek a szövegmezőben láthatók.

Közvetlen szerkesztés

A szövegmező szerkeszthető. A hieroglifás ablakban az Enterrel érvényesítheted. Figyelem, a helytelen „Manuel de Codage” kódokat nem fogadja el a rendszer.

4. fejezet – Grafikus exportálás

Copy / Paste

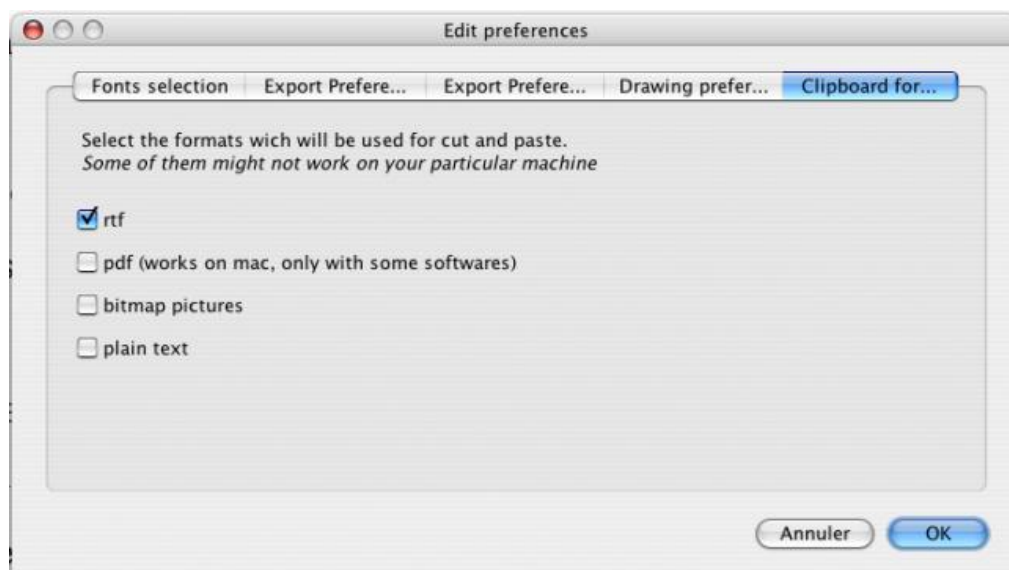
A JSesh és más alkalmazások között lehet használni a másolás / beillesztés parancsokat:

- ez működik a JSesh két elindított példánya között
- lehet másolni a JSesh-ből szövegeket és jeleket szövegszerkesztőbe (ez működik mind OpenOffice és Word felé is)

Grafikus másolás és beillesztés: konfiguráció

Gyakran előfordul, hogy valakinek szüksége van egy alkalmazáson belül egy jelnek két méretére: egyik a fő szövegbe, egy kisebb másik pedig a lábjegyzetbe. A JSesh-sel egyszerre két konfigurációt is létre lehet hozni másolás és beillesztés céljára. A jelenlegi méretet ki lehet választani a szerkesztés menüből: egyszerűen csak ki kell választani a „copy: small size”, vagyis a másolás kis méretben, a „copy: large size”, vagyis a másolás nagy méretben vagy a „copy: wysiwyg”, vagyis a *másolás, amit láatsz, azt kapod* formában. Ez utóbbit lehet arra használni, hogy az írásjelek ugyanazon a pozícióban maradjanak, mint az eredetiben vannak.

A kivágás és másolás művelet két szoftvert foglal magában: a JSesh és a szövegszerkesztő. A JSesh számos formátumot biztosít a szövegszerkesztőnek. Ahhoz, hogy ezt beállítsd, ki kell választanod a „Format Choice”, vagyis a kiválasztott rész formázása ablakot a preferenciák részben.

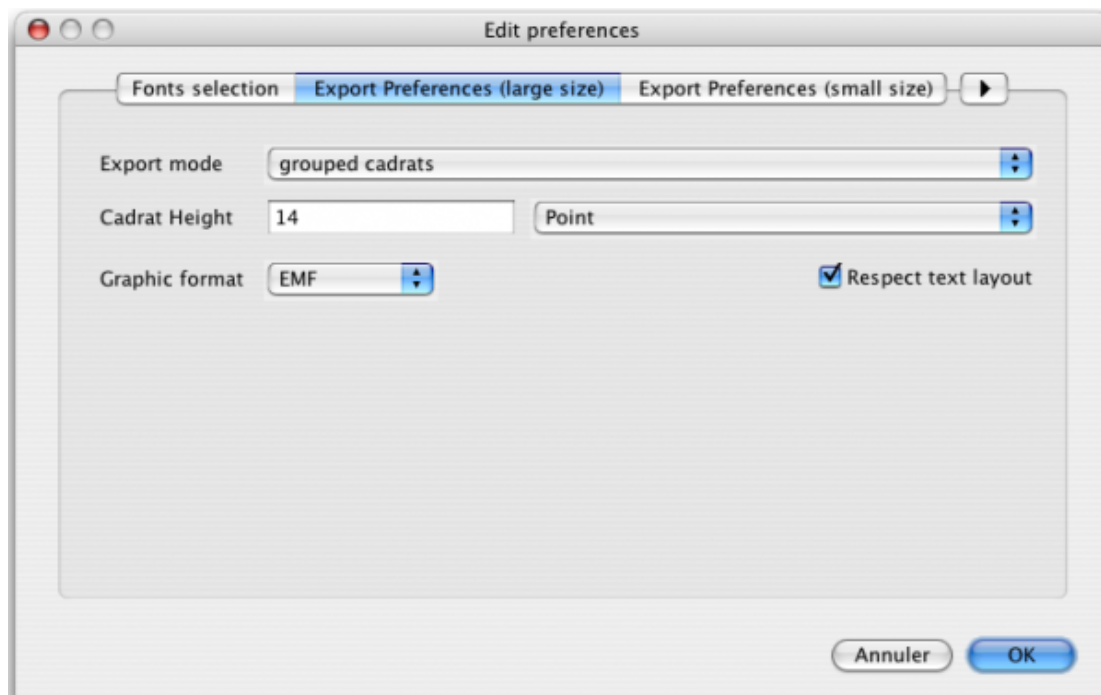

- RTF: talán a legsokoldalúbb választási lehetőség. Mindenhol működik és elfogadható eredményt ad, főleg ott, ahol hieroglif-ek keverednek alfabetikus szöveggel.
- PDF: a legpontosabb a választási lehetőségek közül, de érdemes kipróbálni, hogy az adott szövegszerkesztővel hogyan működik együtt.
- Bitmap: alacsony felbontású, jól használható web oldalak esetében
- „Plain text”, vagyis egyszerű szöveg: a „Manuel de Codage” kódokat fogja másolni

További információkért olvasd el a problémák szövegszerkesztővel fejezetet.

Finom beállítási lehetőségek

A „large size/small size/wysiwyg” beállítások a preferenciák részben változtathatóak. Ott két menüpont található, az egyik a kis méretnek, a másik a nagy méretnek. Az *amit látsz, azt kapod* mód a nagy méret beállításait használja.

A „Cadrat height”, vagyis a négyzet magassága megváltoztatja a másolt hieroglif szöveg méretét. Az „Export mode” teszi lehetővé, hogy kiválassz, hogy a hieroglif szöveg hogyan legyen beillesztve az RTF exportba. Három opció van:

- úgy, mint egy nagy kép. A teljes kiválasztott szöveget egyetlen képként másolja be a szövegszerkesztőbe. Ez nagyon jó oszlopokban lévő szövegek esetében, pl. amikor szeretnéd megtartani a grafikai elrendezést. A legtöbb szövegszerkesztő jobban szeret egy nagy képet kezelni, mint több kicsit.
- csoportosított négyzetek. A szomszédos hieroglif négyzeteket egyetlen képbe lehet csoportosítani. Az így létre jött szöveg fogja felváltani a normál szöveget és a nagy képeket.
- egy kép per négyzet. A beillesztett szöveg tartalmazni fog normál szöveget és képeket a hieroglif szöveghez. Ekkor mindegyik négyzet külön képként lesz renderelve. Ez olyankor lehet érdekes, amikor szöveget és hieroglifákat szeretnél összekeverni.

Kivágás és beillesztés korlátozások

A kivágás és beillesztési folyamata technikai problémák miatt korlátozott. Nem lehetséges hosszú szövegeket beilleszteni szövegszerkesztőbe (helyette exportáld ki, mint RTF). Ez csak kis kényelmetlenséget okoz, hiszen tipikusan egy hieroglif szöveg kis részét szoktuk beilleszteni és nem egy egész nagy dokumentumot. A korlátozás jelenleg 1000 négyzet.

Fejlett „copy” menü

Alapállapotban a JSesh-ben a preferenciáknál tudod kiválasztani azt a formátumot, amilyenben másolni szeretnél. Lehetséges, hogy az automatikusan megadott formátumtól eltérő formában szeretnél másolni. ezt beállíthatod a preferenciáknál, de lehetőség van rá a „Copy As”, vagyis *a másolás mint* menüpontban is. Ezzel a kijelölt szöveget át tudod alakítani a magad számára PDF, RTF vagy Bitmap formátumba.

Nyomtatás

A nyomtatási funkció jelenleg nem működik, de nem is cél, hogy működjön. Használd inkább a PDF exportot és nyomtass Acrobat Reader-ből.

Exportálás PDF formátumban

Ahhoz, hogy PDF formátumban exportálj, válaszd az „export PDF”, vagyis a PDF formátumban történő exportálást.

Exportálás Bitmap kép formátumban

A képeknek általában két fajtája van: a pontokra bontott bitmap és a vektor grafikus formátumok. A legtöbb program meg tudja jeleníteni és tudja olvasni a bitmap formátumú képet, ezért azokkal könnyebb dolgozni. Van azonban velük egy nagy probléma: ez a képpontokból álló kép csak bizonyos mértékig nagyítható. Ezért célszerű a bitmap képeket nagy felbontásban használni, amikor például nyomtatni szeretnénk őket.

Ahhoz, hogy bitmap-ként exportáljunk, ki kell választanunk a „File/Export As/Export as Bitmap” menüpontot.

Az exportált kép lehet JPG vagy PNG formátumú. Ha előtte nem választottunk ki szövegrészt, akkor a teljes szöveget exportálja. Természetesen, ha van kiválasztott szöveg, akkor csak azt a szövegrészt jeleníti meg a képben.

Exportálás RTF formátumban

RTF (Rich Text Format) az egy jól ismert dokumentum formátum, amit a legtöbb szövegszerkesztő el tud olvasni (pl. a MS Word vagy az OpenOffice).

Ahhoz, hogy RTF-ként exportáljunk, ki kell választanunk a „File/Export As/Export as RTF” menüpontot.

Exportálás WMF formátumban

A WMF formátumban történő exportálást általában akkor csináljuk, amikor a szöveg egy kicsiny részét szeretnénk exportálni. Ezért, ha nincs semmi kijelölve, akkor nem lehet kiválasztani, mert ez csak a kijelölt szöveget fogja exportálni.

Ebben az esetben a kijelölt szöveget menti csak a WMF formátumú file-ban.

Ahhoz, hogy WMF-ként exportáljunk, ki kell választanunk a „File/Export As/Export as WMF” menüpontot.